

PATVIRTINTA
Vilniaus „Sietuvos“ progimnazijos
direktoriaus 2018 m. gruodžio 27 d.
įsakymu Nr. V-154

VILNIAUS „SIETUVOS“ PROGIMNAZIJS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pedagogų etikos kodeksas (toliau – Kodeksas) - tai dokumentas, nustatantis pagrindinius pedagoginių darbuotojų ir laisvųjų mokytojų (toliau – pedagogai) profesinės etikos reikalavimus ir įsipareigojimus siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene.
2. Pedagogų etikos kodekso paskirtis – pripažinti, palaikyti ir puoselėti teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę, tiesos siekimą ir gynimą, viešumą, draugiškumą ir geranoriškumą.
3. Vilniaus „Sietuvos“ progimnazijos Pedagogų etikos kodeksas remiasi LR Švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V – 561 patvirtintu Pedagogų etikos kodeksu, papildo pedagogų atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR Švietimo įstatyme, progimnazijos nuostatuose, darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS ETIKOS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojanti vertybių visuma.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Pedagoginių darbuotojų ir laisvųjų mokytojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgsenys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeltantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III SKYRIUS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Pedagogų etikos kodekso paskirtis – nubrėžti tolerancijos ribas progimnazijos narių tarpusavio santykiuose, išryškinti pedagogų etikos požiūriu vengtiną elgesį.
5. Esamiems ir naujai priimamiems pedagogams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.
6. Padėti įstaigos pedagogams vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus.
7. Vienas svarbiausių tikslų – neetiško elgesio prevencija.

IV SKYRIUS

PAGRINDINIAI PEDAGOGŲ ELGESIO IR VEIKLOS PRINCIPAI

Pagarbos principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą:

- Pedagogas saugo ne tik savo, bet ir savo kolegų autoritetą. Ugdytinių ar kitų asmenų akivaizdoje nežemina kolegų.
- Vengia nepagrįstų ir skandalingų tarpusavio konfliktų. Kilus nesutarimams, siekia konstruktyviai juos įveikti.
- Objektyviai vertina kitų darbus ir pastangas atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai pataria ir padeda vieni kitiems nemoralizuojant ir neteisiant.
- Tinkamai reprezentuoja progimnaziją ir jos vardą Lietuvoje bei užsienyje.
- Puoselėja pagarbūs savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu, nuolat rūpinasi savo kalbos ir bendravimo kultūra.
- Gerbia ir puoselėja esamas bei prisideda kuriant naujas bendruomenės tradicijas.
- Nedalyvauja negarbinguose sandoriuose.

Teisingumo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, spręsdamas konfliktus:

- Progimnazijos bendruomenės nariai nepiktnaudžiauja savo tarnybine padėtimi.
- Kolegų vertinimas turi remtis tik dalykišku profesinės veiklos vertinimu ir pedagogo profesinėmis savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

Žmogaus teisių pripažinimo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas nepažeidžia mokinio ir kolegų teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje:

- Pedagogas elgiasi diskretiškai, jam neleistina kitiems asmenims perduoti mokinio ar ugdytinio jam asmeniškai patikėtą informaciją, išskyrus įstatymų numatytus atvejus.
- Vadovaujasi skirtingų lyčių lygybės principu, yra tolerantiški kiti nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.
- Nesitaiksto su netaktu ar žmogaus teises bei orumą pažeidžiančiu elgesiu.
- Prisideda prie mokinių laisvės, teisių ir pareigų rėmimo ir plėtojimo.
- Kiekvienas pedagogas turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, siekiant pagerinti psichologinį bendruomenės klimatą.

Atsakomybės principas. Vadovaudamasis atsakomybės principu pedagogas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti, remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais:

- Pedagogas privalo tobulinti savo kvalifikaciją, socialines ir emocines kompetencijas, ne mažiau kaip 5 dienas per metus dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose.
- Vertindamas ugdytinių elgesį ir pasiekimus, siekia stiprinti jų savigarbą ir pasitikėjimą savo jėgomis, nurodyti tobulėjimo galimybes, kelti mokymosi motyvaciją.
- Kiekvienas progimnazijos narys turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų progimnazijos darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.
- Bendraudami ir bendradarbiaudami pedagogai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems.
- Pedagogas privalo nešiurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą bet kokiai smurto formai, mokinių nesąžiningumui, elgesio normų pažeidimo faktams.
- Mokyklos vadovybė pedagogų bendruomenei svarbius sprendimus priima ir skelbia remiantis viešumo principais.

Sąžiningumo principas. Vadovaudamasis sąžiningumo principu pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje, sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi švietimo įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktinaudžia nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais:

- Tausoja ir atsakingai naudoja progimnazijos turtą, medžiaginius išteklius.
- Taupiai naudoja valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas, vykdydamas įstaigos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus.
- Nepiktinaudžia progimnazijos ištekliais vykdant projektus.
- Neviešina konfidencialios tarnybinės informacijos, skirtos vidiniams progimnazijos reikalams.

Atidos ir solidarumo principas. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių ir kolegų savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių) ir kolegų emocinę būseną:

- Kritika, skiriama mokiniams ar bendruomenės nariams, turi būti pagrįsta, konstruktyvi, taktiška, neužgauli.
- Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegų darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių motyvų.
- Pedagogas informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie jų vaiko būklę, ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą, mokyklos lankymą ir elgesį. (Švietimo įstatymas, 49 straipsnis, 7 punktą, Suvestinė redakcija nuo 2018-02-01 iki 2018-09-30).
- 4) Bendradarbiauja su kitais mokytojais, kad būtų pasiekti mokymo tikslai;
- 5) Gerbia mokinius ir kolegas kaip asmenis, nepažeidžia jų teisių ir teisėtų interesų.

V SKYRIUS

PEDAGOGO ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

8. Būtina Kodekso priėmimo sąlyga – viešas projekto svarstymas.

9. Priimtas Kodeksas skelbiamas viešai progimnazijos internetiniame puslapyje.

10. Laikytis Kodekso reikalavimų – asmeninis pedagogas, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, išsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą.

11. Nesilaikant etikos kodekso, atsižvelgiant į pedagogo etikos pažeidimo sunkumą, remiantis LR Darbo kodeksu, darbuotojui taikomos poveikio priemonės (pvz., pastaba, įspėjimas ir pan.).
